



УХВАЛА

ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Насірова Романа Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого, третього речень частини шостої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України

м. Київ
11 жовтня 2018 року
№ 333-2(I)/2018

Справа № 3-359/2018(4983/18)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Насірова Романа Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого, третього речень частини шостої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Насіров Р.М. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність статтям 32, 33, 55, 64 Конституції України положень другого, третього речень частини шостої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до яких у разі необхідності строк, протягом якого на підозрюваного, обвинуваченого можуть бути покладені обов'язки, передбачені частиною п'ятою цієї статті, може бути продовжений за клопотанням прокурора в порядку, передбаченому статтею 199 Кодексу. Після закінчення строку, в тому числі продовженого, на який на підозрюваного, обвинуваченого були покладені відповідні обов'язки, ухвала про застосування запобіжного заходу в цій частині припиняє свою дію і обов'язки скасовуються.

Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що Солом'янський районний суд міста Києва ухвалою від 7 березня 2017 року застосував до підозрюваного Насірова Р.М. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 днів, вказав дату закінчення дії ухвали про обрання щодо нього запобіжного заходу – 30 квітня 2017 року 23 год 50 хв, визначив розмір застави – 62 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що становить 100 000 000 грн. У зв'язку із внесенням Насіровим Р.М. застави 16 березня 2017 року його було звільнено з-під варти.

Також вказаною ухвалою суд поклав на підозрюваного Насірова Р.М. такі обов'язки: прибувати до детектива, прокурора, слідчого судді, суду за першою вимогою; не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає чи перебуває, без дозволу детектива, прокурора або суду; повідомляти детектива, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання та/або місця роботи; утримуватися від спілкування з іншими підозрюваними у кримінальному провадженні; здати на зберігання до

Державної міграційної служби України свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну; носити електронний засіб контролю.

Автор клопотання стверджує, що у подальшому строк дії обов'язків, покладених на нього як на підозрюваного, неодноразово продовжувався щоразу на 2 місяці.

Обвинувальний акт щодо Насірова Р.М. 10 листопада 2017 року передано до Шевченківського районного суду міста Києва. Процесуальний статус Насірова Р.М. змінився з підозрюваного на обвинуваченого.

Прокурор у кримінальному провадженні 23 листопада 2017 року звернувся до колегії суддів Шевченківського районного суду міста Києва з клопотанням про продовження строку дії запобіжного заходу (в частині продовження строку дії обов'язків, покладених на обвинуваченого, у зв'язку із внесенням ним застави). Шевченківський районний суд міста Києва ухвалою від 27 листопада 2017 року задовольнив клопотання прокурора про продовження строку дії обов'язків, передбачених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, покладених на обвинуваченого Насірова Р.М., у зв'язку із внесенням ним застави та продовжив строк дії таких обов'язків до 25 січня 2018 року включно.

Суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що Конституційний Суд України Рішенням від 23 листопада 2017 року № 1-р/2017 визнав таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), положення третього речення частини третьої статті 315 Кодексу, згідно з яким за відсутності клопотань сторін кримінального провадження застосування заходів забезпечення кримінального провадження, обраних під час досудового розслідування, вважається продовженням. На думку Насірова Р.М., втрата чинності вказаним положенням Кодексу унеможливила автоматичне продовження запобіжного заходу, обраного щодо нього як підозрюваного на стадії досудового розслідування, після того, як справа була направлена до суду, а його процесуальний статус змінився. Автор

клопотання вважає, що з 27 листопада 2017 року щодо нього як підозрюваного дія запобіжного заходу у вигляді застави була припинена, а щодо нього як обвинуваченого жодного запобіжного заходу обрано не було, тому покладення на нього як на обвинуваченого обов'язків, передбачених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, є незаконним.

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що „існуюча практика застосування судами загальної юрисдикції другого і третього речення частини шостої статті 194 КПК України, які не відповідають Конституції України (є неконституційними), особливо після ухвалення Конституційним Судом України рішення №1-рп/2017 від 23.11.2017 року, призводить до порушень гарантованих Конституцією України прав та свобод людини і громадянина“.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно зі статтею 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скарою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України; обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункти 5, 6 частини другої).

Зі змісту ухвали Шевченківського районного суду міста Києва від 27 листопада 2017 року випливає, що суд, вирішуючи питання про продовження обвинуваченому Насірову Р.М. строку дії обов'язків, передбачених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, не застосовував в остаточному судовому рішенні у його справі положення частини шостої статті 194 Кодексу, конституційність яких просить перевірити автор клопотання. Отже, в цій частині конституційна скарга не відповідає вимогам частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Насіров Р.М. просить перевірити оспорювані положення Кодексу на відповідність статтям 32, 33, 55, 64 Конституції України. При цьому в конституційній скарзі не зазначено конкретних положень цих статей Основного Закону України, на відповідність яким належить перевірити оспорювані положення Кодексу. Таким чином, автор клопотання не дотримав вимог пункту 5 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Стверджуючи про неконституційність положень другого, третього речень частини шостої статті 194 Кодексу, суб'єкт права на конституційну скаргу обмежився цитуванням окремих статей Кодексу, Конституції України, а також Рішення Конституційного Суду України від 23 листопада 2017 року № 1-р/2017. Однак таке цитування без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Автор клопотання просить перевірити на конституційність положення другого, третього речень частини шостої статті 194 Кодексу „в частині

конституційності продовження строку додаткових обов'язків, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України, після припинення дії запобіжного заходу, обраного відносно особи на стадії досудового розслідування, у зв'язку з його не продовженням на стадії судового розгляду“. На підтвердження неконституційності оспорюваних положень Кодексу суб'єкт права на конституційну скаргу аналізує судові рішення у власній справі, посилається на неоднакову практику застосування судами положень другого і третього речень частини шостої статті 194 Кодексу під час розгляду клопотань про продовження строку дії обов'язків, передбачених частиною п'ятою статті 194 Кодексу, висловлює незгоду з результатами застосування положень Кодексу Шевченківським районним судом міста Києва в ухвалі від 27 листопада 2017 року. Проте незгода автора клопотання із судовими рішеннями в його справі та з судовою практикою застосування запобіжних заходів не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу.

Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої).

Остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу є ухвала Шевченківського районного суду міста Києва, яка набрала законної сили 27 листопада 2017 року. Таким чином, автор клопотання подав конституційну скаргу до Конституційного Суду України з порушенням строку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої, пунктів 5, 6 частини другої статті 55, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд

України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Насірова Романа Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень другого, третього речень частини шостої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.
2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**